

14.09.2016.

Б
Р
О
Ј

09

БИЛТЕН

**ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА
И СТРУЧНА СЛУЖБА ЈАГОДИНА**

Телефон: 035/8221931

САДРЖАЈ БИЛТЕНА

СТОЧАРСТВО

- ПРИПРЕМА КРАВА ЗА НОВУ ЛАКТАЦИЈУ

- Дипл.инж. Драган Јаковљевић

- АПЕТИТ КРМАЧА И ПРОБЛЕМ МРШАВИХ КРМАЧА

- Дипл.инж. Верица Лазаревић

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

- ТЕХНОЛОГИЈА ГАЈЕЊА СТРНИХ ЖИТА

- Дипл.инж. Миланка Миладиновић

- РЕЗУЛТАТИ МАКРООГЛЕД – СТРНА ЖИТА 2015/16

- Дипл.инж. Миодраг Симић

- ЦЕЛЕР

- Дипл.инж. Драган Мијушковић

- ИПАРД ПРОГРАМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

- Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЋАРСТВО И ВИНОГРАДАРСТВО

- ЈАБУЧАСТО ВОЋЕ – СОРТИМЕНТ У НАШИМ ЗАСАДИМА

- Дипл.инж. Дејан Јоцић

- ГАЈЕЊЕ ДВОРОДНИХ МАЛИНА – АГРОЕКОЛОШКИ УСЛОВИ

- Дипл.инж. Игор Андрејић

ЗАШТИТА БИЉА

- ЧУВАЊЕ УСКЛАДИШТЕНИХ ЖИТАРИЦА

- Дипл.инж. Љиљана Јеремић

- МЕРЕ ПРИ ВАЂЕЊУ КРТОЛА КРОМПИРА И СКЛАДИШТЕЊУ У ЦИЉУ СУЗБИЈАЊА КРОМПИРОВОГ МОЉЦА

- Дипл.инж. Ружица Ђукић

ЦЕНЕ ВОЋА И ПОВРЋА ПРЕУЗЕТЕ ИЗ СТИПС-а

АГРОПОНУДА

СТОЧАРСТВО

ПРИПРЕМА КРАВА ЗА НОВУ ЛАКТАЦИЈУ

Произвођачи млека који желе да њихове млечне краве имају добар и продуктиван период лактације треба да им обезбеди све потребне услове за то. При томе треба знати да се основ добре млечности формира три недеље пре и три након порођаја. Стручњаци сматрају да 80 одсто проблема у лактацији настаје услед неадекватног третмана животиња током периода засушења. Добра припрема за период засушења подразумева да се количина помуженог млека постепено смањује и да пред сам престанак muže не износи више од 12 литара на дан. Уколико је ова количина већа постоји велика шанса да ће таква млечна грла касније имати проблема са здрављем вимена. При повећаној производњи млека смањено је стварање кератина у сисном каналу чија је улога да га затвара и спречава улазак патогена. Из тог разлога да би опао ниво производње, у току засушења смањује се удео концентроване хране у оброку, а пред сам крај престанка muže концентрати се потпуно избацују из употребе. Ако крава, упркос промени режима исхране, не смањује значајније производњу млчека, треба је издвојити из стада и посебно хранити. Тада јој се даје укусно сено и силажа ниске енергетске вредности, с малим садржајем силових протеина. На овај начин одржаће се ниво утрошка хране, али ће се истовремено смањити њена енергетска вредност, па самим тим и производња млека.

Одржати добру кондицију: Посебну пажњу треба посветити и кондицији грла. Посебно је да оцена кондиције буде на нивоу од 3 до 3,5. На врхунцу продуктивности телесна кондиција опада и износи 2 до 2,5 да би потом поново достигла ниво од 3 при крају лактације, односно грло треба да се засуши с телесном кондицијом 3 до 3,5. Уколико телесна кондиција у овом периоду опадне и буде на пример 2,5, смањује се отпорност крава према болестима и њихова плодност. У другој половини лактације треба обратити пажњу на стање млечних грла како би се осигурало да она у периоду засушења уђу у одговарајућој кондицији. Током самог периода засушења мора се пазити да им се кондиција не погорша. Негативан биланс енергије у овом периоду за последицу има подизање нивоа неестерификованих масних киселина, што повећава ризик од настајања маститиса и пада имунитета. Претерано повећање телесне масе у овом периоду само по себи представља велики ризик, јер доводи до рађања претешке телади. Предебелим животињама у овом периоду треба обезбедити довољно кретања и вежбе како би што спремније ушле у период лактације. Правилна исхрана у периоду засушења је за 70 одсто успеха одговорна у транзитном периоду. Тело у овом периоду заузима све више и више простора у телу мајке и због тога се у исхрани редукује количина суве материје како се приближава време телења. Укусна нискокалорична хранива, с малим садржајем протеина, имају задатак да краве одрже у доброј кондицији и онемогуће претерано гајење.

Минерали и витамини: Посебну улогу у исхрани имају минерали. Захтеви засушених крава за овим материјама разликују се од грла која су у лактацији. Засушена грла треба хранити минералним смешама које садрже већу количину магнезијума, јер овај минерал има значајну улогу у превенцији настанка млечне грознице. Садржај калцијума се смањује због спречавања настанка едема вимена. За разлику од засушених, краве у лактацији захтевају повећане количине калцијума, који је неопходан у производњи млека. И у периоду телења, у телу краве мора се налазити одређена количина калцијума, јер ће у супротном доћи до мноштва проблема као што су тежак порођај, задржавање плаценте, млечна грозница и упала вимена. Мањак калцијума на почетку лактације може да доведе и до озбиљног смањења производње млека у том периоду. Због свега наведеног, долази се до закључка да је калцијум најважнији елемент прелазног периода. Због компетитивног међусобног дејства натријума и калцијума мора се пазити да се засушеним кравам ограничи унос натријума у организму. Другим речима, нужен је биланс између катјона и анјона како би краве имале добар старт производње на почетку лактације. Улози витамина мора се посветити посебна пажња, а један од најважнијих је Е. Овај витамин одговоран је за правилно функционисање имуног система крива, а истраживањима је установљено да засушена и млада грла често пате од његовог недостатка. Улога витамина Е је да неутралише дејство слободних радикала који се стварају током метаболичких процеса и имају нежељено дејство на ћелије у организму и сам имуни систем. Током порођаја ниво витамина Е значајно опада што може озбиљно да угрози здравље.

Време трајања засушења: Период засушења треба да траје минимално 30 дана како би се грло правилно припремило за нову лактацију. Многи фармери засушују краве помоћу антибиотика и овај период у том случају траје 40 дана. Сматра се да је дужи период засушења који траје између 40-45 дана најбољи. Кратак период засушења или његово непостојање сматра се штетним и резултира смањењем производње у наредној лактацији. С друге стране, ако период засушења траје предуго, дуже од два месеца повећава се ризик од инфекције вимена у периоду телења. Разлог је што престаје дејство антибиотика и краве нису више заштићене од патогена. Када се отеле, краве узимају ограничене количине суве материје. Треба их подстицати да одмах после телења једу и пију воду, јер ће на тај начин повратити изгубљену енергију. Током прве недеље после телења краве ће прогресивно повећавати унос хране и јести све више суве материје, почевши од 13 килограма, непосредни после порођаја до 17-20 килограма у трећој недељи после порођаја. Повећање количине концентрата у obroку треба да буде постепено како би се осигурало да краве узимају и довољну количину кабастих хранива. Недовољан унос кабастих хранива може да изазове ацидозу бурага. Добра и правилна исхрана омогућава кравима да брзо и без проблема наставе производњу, уз очување доброг здравља.

Саветодавац за сточарство
Дипл.инж. Драган Јаковљевић

АПЕТИТ КРМАЧА И ПРОБЛЕМ МРШАВИХ КРМАЧА

Велике потребе крмача у храни током лактације често проузрокују велике губитке телесних резерви, али и оних хранљивих материја које се не налазе у организму као резервне. Ово је случај са ангажовањем телесних протеина. Све ово, ако потраје дуже и ако је дефицит велики, изазива појаву „синдром мршаве крмаче“. Велики губици у телесној маси крмача дешавају се најчешће након прве и друге лактације. Често се дешава да младе крмаче искључујемо из репродукције јер оне нису навикле на конзумирање веће количине хране у току прве лактације. Ово доприноси и мале резерве хранљивих материја у организму првопраскиња, које се уз то још и развијају. У практичним условима показало се као ефикасно смањење величине легла првопраскиња. Ако услови дозвољавају легло првопраскиња не би требало да буде веће од 8-9 прасади. Апетит крмача посебно у периоду лактације, када су потребе у храни врло велике, изузетно је важан. Многи фактори утичу на апетит крмаче у лактацији али су најважнији следећи:

Конзумација хране у супрасности-Већа конзумација хране у супрасности и већи пораст телесне масе има као последицу мању конзумацију хране у лактацији и већи губитак телесних резерви.

Температура у прасилишту-Крмача конзумира више хране при оптималној или нижој температури.

Концентрација енергије у оброку-Повећањем концентрације енергије и осталих хранљивих материја може се до извесне мере и њихова конзумација повећати. Ово би могло бити примењено пре свега у условима високих температура током лета.

Број храњења дневно-Током лактације крмаче се најчешће хране два пута дневно или по вољи. Исхрана по вољи не значи увек и највишу конзумацију хране, пошто се храна при оваквом начину исхране брже и лакше контаминира и квари што негативно утиче на висину конзумације. При оброчном храњењу крмаче се обично хране два пута дневно. Ретко се јавља потреба за увођењем трећег, поподневног храњења.

Саветодавац за сточарство
Дипл.инж. Верица Лазаревић

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

ТЕХНОЛОГИЈА ГАЈЕЊА СТРИХ ЖИТА

Правовремена сетва омогућује биљкама дужи период бокорења, боље укорјењавање и дубље продирање кореновог система, што омогућује нормалну дужину вегетације сваког генотипа у вегетативној фази развоја биљке. Ови фактори су предуслов бољег презимљавања биљака. Биљке које се развијају након сетве у оптималном року добро користе воду и хранива и у дубљим слојевима земљишта. Сетва у оптималном року утиче на број класова по јединици површине који је основна компонента приноса

У технологији гајења стрних жита посебно место се посвећује року сетве, који је један од врло битних чинилаца који утиче на висину приноса. Ово је посебно изражено у годинама са сушним пролећем. Недостатак падавина и високе температуре у пролеће прате производњу стрних жита дуги низ година. Правовремена сетва омогућује биљкама дужи период бокорења, боље укорјењавање и дубље продирање кореновог система, што омогућује нормални раст и развиће биљака. Ови фактори су предуслов бољег презимљавања биљака. Усев посејан у оптимално року се боље развија након сетве, боље користи воду и хранива и из дубљих слојева земљишта. Такође, сетва у оптималном року утиче на број класова по јединици површине који је основна компонента приноса. Оптималан рок сетве пшенице у нашим условима почиње од 10. октобра, мада у неким сезонама може да почне и пре овог рока. Код раних рокова сетве треба обратити пажњу на појаву и интензитет напада житне муве и лисних ваши. Као крај оптималног рока сетве сматра се 25. октобар. Када се производно подручје посматра географски тада се оптимални рок продужава за 5-10 дана ако се иде на југ, односно према централном делу Србије (до 5. новембра). Оптималан рок сетве озимог јечма је од 20. септембра до 10. октобра. Сетва изван овог рока знатно повећава ризик производње ове житарице.

За производњу пшенице најбољи предусеви су они који раније напуштају њиве и ослобађају површине за обраду и припрему. Од главних ратарских биљних врста то су соја, грашак, пасуљ, кромпир, семенски кукуруз и сунцокрет. Као неповољни усеви сматрају се касно извађена шећерна репа, касни хибриди кукуруза, монокултура и сл. У случајевима када није могуће избећи касни предусев, треба сејати сорте толерантне према року сетве и предусеву.

Од предусева, количине жетвених остатака и влажности земљишта зависе начин и дубина основне обраде. Припрема земљишта мора да буде квалитетна, а покривач семена у слоју 5-8 сантиметара мрвичасто зрнасте структуре. Већи и суви агрегати земљишта (грудве) нису пожељни у сетвеном слоју.

Сетва и њен квалитет су битни елементи сваке успешне производње стрних жита. Квалитет сетве зависи од више елемената: сетвене норме, прецизности сејалице, постизања доброг улагања семена на задату дубину итд. Сматра се да је сетва

квалитетна ако је 80% семена посејано на дубину 4-5 сантиметара. Када су услови сувљи треба сејати на нешто већу дубину – око 5-5,5 сантиметара. Један од битних елемената сетве јесте брзина кретања сејалице и она је, у зависности од типа сејалице и трактора који је агрегиран, од 7 до 9 километара на час.

Количина семена по јединици површине зависи од сорте, крупноће зрна, масе хиљаду зрна, клијавости и чистоће семена. Корекција, односно повећање количине семена, потребно је ако је припрема неквалитетна а семе остаје на површини сетвеног слоја, затим ако је већа закоровљеност парцеле, или је смањена употреба азотних хранива.

Без обзира на квалитет обраде, предсетвене припреме и сетве, без минералних ђубрива нема високих и стабилних приноса стрних жита. Последњих десетак година исхрана фосфором и калијумом је изостала јер је систем уношења хранива фаворизовао само исхрану азотом. На тај начин ниво плодности земљишта се значајно смањио. У таквим условима исхране биљке су осетљиве на сушу, болести и стрес изазван високим температурама. Фосфор и калијум се уносе искључиво под основну обраду, јер је њихова покретљивост незнатна. Стрна жита имају потребу за свим основним елементима исхране, па би нека оптимална количина минералних ђубрива износило 250 до 300 кг/ха ђубри ва 16:16:16. Азот је носилац приноса па један део треба унети у јесен, и то 40-60 кг/ха. Ово је веома значајно ако је на њиви већа количина жетвених остатака. Остатак азота се уноси прихрањивањем. Важно је нагласити да се после сунцокрета као предусева уноси 15-20% више азота. Практично, потребно је унети азот из следећих формулација НПК ђубрива: 15:15:15, 10:10:10, 8:16:24 сл. Азот се такође обезбеђује из ђубрива УРЕА са 46% азота, као и КАН, АН или САН са 46% активне материје.

Саветодавац за ратарство
Дипл.инж. Миланка Миладиновић

РЕЗУЛТАТИ МАКРООГЛЕД – СТРАНА ЖИТА 2015/16

Osnovni podaci o ogledu	Sorta	Prinos zrna t/ha sa 13% vlage	Masa zrna - hektolitar u kg	Masa 1000 zrna u g
Lokalitet: Jagodina Setva: 29.10.2015. Žetva: 04.04.2016. - ječam 12.07.2016 - ostala žita Đubrenje: NPK 16:16:16 400 kg/ha Prihrana I 200 kg/ha AN II 100 kg/ha KAN Zaštita: Tezis 10g + Bonaca 0,4 l + Ceres 0,5l + Galofungin 1l + Fury 10 EC 0,1 l po hektaru.	Pobeda	7,772	77,25	49,9
	Simonida	7,438	78,50	49,4
	Zvezdana	7,050	78,70	47,1
	NS 40S	7,755	75,45	42,8
	Ilina	6,760	76,25	39,8
	Petrija	6,497	76,45	45,6
	Pudarka	6,381	78,70	44,2
	Azra	7,418	78,05	43,2
	Obala	7,300	75,65	42,5
	Odisej	7,423	75,65	50,1
	Nonius	5,538	60,10	55,0
	Novosadski 565	6,074	59,90	50,6
	Jadar	4,610	58,85	39,8
	Savo	3,655	71,85	34,0
	Sosthane	7,268	71,65	38,3
	Sofru	7,194	80,10	43,8
	Graindor	6,896	77,85	37,6
	Premio	7,782	71,25	40,3
	Yetti	7,465	76,45	45,5
	Avenue	7,685	75,65	45,2
	Nikol	7,276	74,05	49,0
	Mekur	7,004	80,70	48,4
	Talas	7,137	80,30	41,9
	Carica	6,363	78,25	46,9
	Vizeljka	6,282	76,65	48,7
	Ratarica	6,543	78,05	44,5
	Vožd	7,868	73,85	47,3
	Pivan	4,246	56,35	40,8
	Amorosa	5,172	58,85	47,0
	Carmina	6,140	61,40	48,2
Amicus	6,946	78,50	41,2	
Balaton	7,381	77,25	40,0	
Ingenio	8,270	75,65	51,5	
Moisson	7,684	76,45	35,3	
Саветодавац за ратарство: дипл. инж. Миодраг Симић	Illico	7,685	78,50	43,8

ЦЕЛЕР

Целер је двогодишња биљка, а за људску исхрану користимо његов задебљали корен и лишће. Листови су крупнији него у першуна, глатки и сјајни, вишеструко урезани.

Агроеколошки услови

У условима када ноћне температуре нису ниже од 12° Ц, а дневне нису више од 20° Ц, уз добру негу, за производњу доброг расада са 4-5 листова потребно је 10-12 недеља.

Током лета веома је важно целер снабдети водом, па ако нема падавина сваких 10 дана треба наводњавати са 25-35 л/м².

Целер најбоље успева на дубоким, пропустљивим, средње тешким земљиштима, неутралне реакције (рН 6,5-7,5), богатим хумусом и повољног водног и ваздушног капацитета. За производњу целера на већим површинама повољни су континентални климатски услови, у долинама река где је могуће наводњавати.

Сетва

У првој години узгоја оптималне су благе температуре (18° Ц) уз обиље влаге у земљишту и ваздуху. Младе биљке могу поднети ниске температуре до -5° Ц. Пре сетве добро је потопити семе у води температуре 20° Ц један до два дана, што убрзава ницање. Ако се планира пикирање сеје се око 5 грама семена по м² обично у сандучиће. Након 4-5 недеља развија се 5000-8000 биљчица за пикирање код којих је развијен први лист. На стално место се сади крајем маја или у јуну на размаку 50x20 или 50x40 цм зависно од сорте и планираног времена бербе. Након што се биљке формирају врши се малчирање сламом или компостом у циљу задржавања влаге и спречавања развоја корова. Прихрана се врши 4-6 недеља након пресађивања.

Берба и складиштење

Ако се целер одмах шаље на тржиште може се продавати и са делом лишћа. Након вађења целер прво треба очистити од земље, одрезати све коренчиће, опрати и паковати у гајбице, кутије или мрежасте вреће различитих величина. Принос целера може бити 30-50 т/ха

Саветодавац за повртарство
Дипл.инж. Драган Мијушковић

ИПАРД ПРОГРАМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Почетак коришћења ИПАРД програма у Републици Србији биће значајан за пољопривредну производњу из најмање два разлога. Прво, ЕУ фондови намењени пољопривреди повећаће се за неколико десетина процената, а средства намењена руралном развоју и до неколико пута. Тиме се средства намењена инвестиционој подршци значајно увећавају и подстиче се развој пољопривреде и њена припрема за озбиљну утакмицу на јединственом тржишту ЕУ.

Циљеви:

- Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње у сектору пољопривредних и прехрамбених производа
- Повећање професионалности у производњи и оријентација ка захтевима тржишта
- Подстицање усвајања добрих производних пракси и релевантних ЕУ стандарда
- Отварање нових тржишних могућности за пољопривредне производе и развој пољопривредне економије и у складу са тим повећање броја нових радних места и укупне динамике руралног развоја.

Инвестиције у пољопривредна газдинства која производе млеко и месо

- Инвестирање у објекте за држање музних крава са пратећом опремом
- Инвестирање у остале пољопривредне објекте ,ограничене на објекте за складиштење сточне хране
- Инвестирање у остале пољопривредне објекте,ограничене на објекте за прикупљање(чување сировог млека)
- Инвестирање у објекте за манипулацију ,одлагање и сепарацију стајњака
- Инвестирање у објекте и набавку опреме за затворени систем за мжу.

Инвестиције у пољопривредне фарме(газдинства) која производе воће и поврће

- Изградња и набавка опреме за објекте за дугорочно складиштење производа и објекте са УЛО технологијом (само за воће) са минималним капацитетом од 1000 т
- Изградња откупних места за сакупљање и припремање воћа и поврћа за тржиште са мањим капацитетима за хлађење(до 300 т) и краткотрајно чување производа
- Набавка машина за прање,полирање,чишћење,калибрацију,класификовање и паковање производа
- Набавка бокс палета за дугорочно складиштење производа.

Ипард програм покрива већи број потенцијалних корисника обзиром да је ИПАРД намењен већим предузећима и газдинствима који могу реализовати веће инвестиције и могу испунити све услове конкурса.

Саветодавац за повтарство
Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЋАРСТВО-ВИНОГРАДАРСТВО

ЈАБУЧАСТО ВОЋЕ – СОРТИМЕНТ У НАШИМ ЗАСАДИМА

Сорте јабуке

Летње сорте јабуке, чији плодови сазревају до средине августа немају, немају већи привредни значај. Јесење и зимске сорте јабука гаје се у комерцијалним воћњацима, и њихови плодови се осим за употребу у свежем стању, користе и за различите видове прераде. У нашим засадима највише се гаје сорте **гала, златни делишес, јонаголд, црвени делишес, ајдаред и грени смит**. Приметно је да су у производњи све више заступљене сорте – клонови у односу на изворне сорте, чије су позитивне особине углавном везане за особине плодова (обојеност плодова, отпорност на рђасту превлаку, правилнији облик плода и сл.)

Сорте крушке

У сортименту крушке углавном доминирају старе сорте које су створене у периоду од XVIII до XX века, а број нових сорти са бољим особинама од родитељских парова је мали. У Србији највише се гаје следеће сорте крушке: **јунска лепотица, рана моретинијева, кармен, санта марија, виљамовка, абате фетел и калуђерка**.

Сорте дуње

Лесковачка дуња је домаћа сорта раширена по долинама Велике, Јужне и Западне Мораве и у Војводини. Делимично је самооплодна па у засаду треба да има опрашивача који је најчешће врањска дуња у народу познатија као „дуњац“.

Врањска дуња – сорта крупног плода са глатком, танком покожицом, златножуте боје. Примарна употреба ове сорте је као опрашивач у засадима лесковачке дуње.

Шампион – америчка сорта дуње код које је веома битно изабрати адекватни подлогу на коју ће ова сорта бити калемљена. Подлоге које су користе за калемљење су МА и Ба 29. Избор подлоге пре свега зависи од особина земљишта на којем се планира садња. На кречним земљиштима где постоји опасност од хлорозе препоручује се подлога Ба 29. Осим тога биљке калемљене на овој подлози имају бујнији коренов систем и одликују се бољом родношћу.

Саветодавац за воћарство и виноградарство
Дипл.инж. Дејан Јоцић

ГАЈЕЊЕ ДВОРОДНИХ МАЛИНА – АГРОЕКОЛОШКИ УСЛОВИ

Србија се налази у самом врху светских произвођача и извозника малине. Наша земља сваке године извезе 60 000-80 000 тона малине, а на ту количину треба додати и 20 % малине која се произведе и потроши у домаћој трговини, на газдинствима или се не евидентира. Процена је да је ове године убрано и откупљено више од 100 000 тона, што је последица тренда повећања површина под овом културом.

Највише је и даље заступљена сорта Виламет следи је Микер, али је све веће интересовање и за ремонтантне сорте Полану, Полку, Херитиц и др.

Код ремонтантних сорти изданак као и код једнородних сорти живи две године на вишегодишњем корену али се у пракси најчешће користи само у једној години, односно користи се само један род. Због смањеног ризика оштећења изданака током зиме и раног пролећа ареал гајења малине се знатно проширио широм Србије.

Произвођачи мотивисани високом ценом и бербом у другој половини лета и током јесени саде ове сорте често не знајући ни њихове основне карактеристике. Грешке су честе, терени за садњу се нестручно одабирају, најчешће нама воде за наводњавање итд.

Дуговечност засада, родност и уопште рентабилност гајења малине зависе од њених генетских (наследних) особина, услова средине у којима се гаји и других чинилаца.

Искуства стечена у пракси показују да се у нашој земљи све племените сорте малине (укључујући и ремонтантне) могу успешно гајити до око 1 000 метара надморске висине, па и тамо где друго воће због хладноће не даје сигурне приносе. На бољим положајима гајење малине може бити рентабилно и на висини од 1 200 метара, али само за једнородне сорте јер већина ремонтантних малина на тим висинама касно сазрева.

Речне долине и увале нису погодне за гајење малине, јер проблем повећене влаге током кишних дана може погодovati развоју гљивичних оболења.

Ремонтантне малине почињу да цветају половином јуна и током лета, цветање траје два до три месеца па чак и више, па из тих разлога у нижим теренима пате од високих температура и јаке инсолције па им је тамо потребна засена направљена од мрежа.

У односу према земљишту нема веће разлике између једнородних и ремонтантних сорти малине. Правилан избор земљишта за малињак је од прворазредног значаја јер малина ствара снажан али плитак коренив систем и велики број изданака. Не одговарају јој плитка, тешка, збијена, забарена и глиновита земљишта, као и кречна и сува земљишта са пХ вредношћу већом од 7. Најбоља земљишта за подизање малињака су гајњаче, оподзољене гајњаче, делувијална земљишта, речни наноси (алувијуми), као и смеђа слабо кисела земљишта на палеозоитским шкриљцима-дистрични камбисоли или ранкери.

Ремонтантне малине имају блаже захтеве када су у питању климатски фактори од једнородних.

Дипл.инж. Игор Андрејић

ЗАШТИТА БИЉА

ЧУВАЊЕ УСКЛАДИШТЕНИХ ЖИТАРИЦА

Чување и складиштење житарица није једноставно. Житарице су подложне кварењу а посебно нападу разних складишних штетних организама. Да би се производи сачували у здравствено исправном стању за употребу најважније су превентивне мере које треба сваки произвођач да спроведе.

Просторије које се користе за складиштење треба да буду суве, хладне и да се могу лако проветрити.

Припрема складишта

Највећи проблем представљају неутрошене залихе житарица које постоје у складишту. Оне су жариште нових инфекција и напада штеточина. Штеточине прелазе на новоускладишене производе. Ако у складишту има робе треба је уклонити из складишта (искористити ако су за употребу или уништити ако нису за употребу). Затим складиште треба детаљно очистити од остатака производа, прашине, паучине, из пукотина на зидовима или поду и то треба урадити најкасније месец дана пре уношења нових производа. Све пукотине и удубљења на зидовима, таваници, поду треба замалтерисати, у тим пукотинама могу остати штеточине и извршити заразу нових производа. После тога се обавља хигијенско кречење таванице и зидова.

Ако је било у том простору прошле године појаве штетних организама потребно је обавити третирање складишта. За третирање празних складишта могу се

користити неки од следећих инсектицида : Actellic 50 EC ,Bevetelik у количини од 0,75-1,5 мл/м² уз додатак 50 25-150 мл воде на м² ; Etiol течни у концентрацији од 0,2-0,3 %(20-30 мл у 10 л воде) уз утршак 7-8 л емулзије на 100 м² . Приликом обављања третирања потребно је да произвођач који обавља третирање обавезно користи заштитна средства ,заштитно одело,рукавице,обућу,маску због велике отровности ових препарата .

Чување производа

У овако припремљено складиште уносе се само здрави производи који нису заражени и који имају мањи %влаге (испод 12%).Мањи проценат влаге онемогућава размножавање и развиће већине штеточина у складишту.Повољна температура за развој складишних штетних организама је између 15 и 35 степени.Ван ових граница успорава се размножавање и развиће а ако се деси да екстремне температуре трају дуже може доћи и до угињавања штеточина.Производи који су заражени не смеју се уносити у складиште да не би дошло до њиховог ширења на незаражене производе.

Предстоји берба кукуруза и треба обратити пажњу на присуство плесни на клиповима . Најчешће се јављају гљиве *Fusarium sp* и *Aspergillus flavus*. Симптоми које изазива Fusarium су у виду плесни беле до ружичасте боје ,врло често се дешава ако је јача зараза да се комушина слепи уз клип кукуруза.Већа појава ове гљиве је када је током вегетације више падавина .У току године смо утврдили појаву Фусариума на клиповима кукуруза. врсте рода *Fusarium* синтетишу велики број фузариотоксина, међу којима су **DON, фумонизини** и др.

Симптоми које изазива гљива Aspergillus flavus су у виду плесни зелено жуте боје и више се јавља у сушним годинама.Ове гљиве могу да изазову лучење микотоксина, **афлатоксин** .Микотоксини представљају секундарне метаболите гљива који се термичком обрадом не могу уништити и остају трајно у биљци и њеним производима. Токсигогене гљиве најчешће врше инфекцију клипова кукуруза који су оштећени од штеточина (кукурузни пламенац,памукова совица).

Произвођачи на подручју Поморавског округа углавном беру кукуруз у клипу али на нашем подручју има и произвођача који су почели да беру кукуруз у зрну. Препорука произвођачима је да приликом бербе кукуруза, кукуруз треба брати када је влага зрна мања посебно код кукуруза који се бере у зрну због тога што углавном произвођачи складиште кукуруз на бетон где је могуће да дође до појаве кондензације а самим тим повећања влажности и појаве плесни. У највећем броју случајева ранија сетва значи и мању концентрацију микотоксина. Не треба остављати клип да се суши на њиви због пуцања зрна, јер су таква оштећења места инфекције патогеним гљивама.

Складишта треба редовно чистити и редовно прегледати ускладиштене производе да ли има присуства штетних организама, проветравати како би се температура у складишту снизила .Ако се утврди присуство плесни на кукурузу такве клипове треба одстранити из складишта.Може доћи до појаве складишних штеточина па је потребно обавити дезинсекцију .

Саветодавац за заштиту биља
Дипл.инж. Љиљана Јеремић

МЕРЕ ПРИ ВАЂЕЊУ КРТОЛА КРОМПИРА И СКЛАДИШТЕЊУ У ЦИЉУ СУЗБИЈАЊА КРОМПИРОВОГ МОЉЦА

Кромпиров мољац је космополитска врста која напада биљке из фамилије Solanaceae У нашој земљи јавља се 4-5 генерација кромпировог мољца. Инсект се убушује у листове -ствара мине(у пољу) а убушује се и у кртоле(у пољу и у складишту).

Према извештају Прогнозно-извештајне службе, код нас се не јављају мине на листовима већ се највећа оштећења јављају 15 дана пре вађења кромпира . Критичан период за напад кромпировог мољца је од половине јула до вађења кромпира као и од момента уношења кромпира у складиште док температура не падне испод 15 степени.

Ради смањења ризика од напада мољца треба спровести ове мере:

- кртоле у што краћем периоду после вађења транспортовати до складишта,
- транспортна средства треба што чешће прати;
- извршити квалитетну припрему складишног простора: чишћење, прање, укључујући и гајбице и вреће, ;
- поставити мреже на врата, прозоре , вентилационе отворе (као за комарце),
- ако се чува у хладњачама, температура треба да буде 5-8 °C јер се на температурама испод 9 °C прекида биочлошки циклус развоја мољца
- у подрумима и подним складиштима ако је могуће одржавати температуру до 16°C при којој нема пиљења гусеница из јаја; Код мањих количина ускладиштеног кромпира (у гајбама, врећама или у гомилама) може бити корисно мешање кртола са талком, осушеним пепелом, песком и сламом, као и држање у магацину заједно са белим луком, босиљком и сличним ароматичним биљкама
- у сарадњи са најближом ПССС изабрати и применити најбољу врсту феромонске клопке за праћење појаве лептира и делимичну редукуцију његове бројности;
- не уносити нове кртоле ако постоји сумња да је мољац присутан на већ ускладиштеним количинама кромпира;
- подови, зидови и плафони празних складишта пре уношења кртола кромпира могу се испрскати инсектицидима на бази а.м. малатион, пиримифос-метил и циперметрин Уношење робе у третирана празна складишта је два дана после примене.
- Оштећене кртоле одлагати закопавањем на локалној депонији у сарадњи са локалним органима управе;
- Не садити кромпир на истим парцелама наредне године.

Саветодавац за заштиту биља
Дипл.инж. Ружица Ђукић

Поштовани пољопривредни произвођачи, уколико желите да купите или продате одређене пољопривредне производе (воће, поврће, житарице или живу стоку) посетите сајт Агропонуа или нам се обратите лично у просторије ПССС Јагодина ДОО, Капетана Коче 21.

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

PRONADI PONUDU

Ponuda poljoprivrednih proizvoda

Proizvod: Grad: **Pretraži**

Proizvod	Kolicina	Ponudac	Grad
jabuka	100kg	Marko	Beograd
jabuka	100kg	Marko	Beograd

POIUDI PONUDU

<http://www.agroponuda.com/>

Cene povrća - zelene pijače u Srbiji za period 05. - 11.09.2016. godine

Jednaka mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMIŠNE CENE	
	Beograd	Kraljevo	Niš	Pirot	Požarevac	Smolerevo	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	Srbija		Centralna Srbija
Boranija (Green beans)	150	100	80	130	120	100	130	80	150	150				150	150		150
Brokoli (Broccoli)	200	200	250	180		120	250	180	200	200	300			200	200		200
Čilija (Melon)	60	60	40	20	40	50	50	50	60	40							
Karfi (Cauliflower)	120	100	60	90	100	100	60	70	70	100	130	100	300	100	100		100
Krompir (Cucumber for salad)	80	80	70	50	70	70	50	70	40	70	80	80		70	70		80
Krompir (Potato)	60	50	30	50	50	40	50	40	30	40	50	50		50	50		50
Kupus (Cabbage)	60	60	20	15	30	30	40	30	30	40	50	40		30	40		40
Lubenica (Watermelon)	30	25	10	15	25	15	20	30	14	20	15	30	25				
Luk bel (Garlic)	500	400	500		400	450	400	450	500	600	300	300	600	500	500		500
Luk-cim (Onion)	60	50	60	40	50	40	50	40	40	40	80	60		40	50		40
Paprika-haba (Pepper-haba)	100	80	60	50	60	50	60	50	60	70	70	80		60	60		70
Paprika-sija (Pepper-sija)	70	80	50	60	60	50	60	60	60	60	70	80		60	60		60
Paradajz (Tomato)	80	80	60	70	60	60	50	60	60	60	70	80	80	60	60		60
Passi-bel (Bress white)	400	300	200	250	220	240	250	250	220	200	300			250	250		250
Passi-crni (Bress black)	60	60	50	60	50	45	50	50	60	40	40			50	40		40
Passi-crni (Bress black)	200	200									140			200	200		200
Passi-crni (Bress black)	60	50	40	40	40	50	60	50	60	50	60	50		60	60		60
Passi-crni (Bress black)	70	70									30			70	70		70
Passi-crni (Bress black)	80	70	50	50	60	50	60	50	60	50	60	50	60	50	50		50

www.stps.minpolj.gov.rs

Cene žive stoke - stočne pijače u Srbiji za period 05. - 11.09.2016. godine

Jednaka mere din/kg	Rasa	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMIŠNE CENE	
		Beograd	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smolerevo	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica		Zrenjanin
Bivolj	>500kg	200	160	150	220													
Dlake	svetane	280	250	270	250	280	300	280	360	300	280	280	280					280
Bojnjak	svetane	200	170	220	180	200												200
Brad	svetane	230	250															230
Jurad	300-400kg	120	150	130	140													140
Jurad	>400kg	150	130	130	130													150
Koza	svetane	130	120	100	100	115	130	150	150	135	120							130
Kravezabirje	svetane	160	160	200	180	170	230	180	190	200	190							180
Kravezabirje	svetane	160	160	200	180	170	230	180	190	200	190							180
Krmak za koprje	>30kg	160	170	170	190	190	200	220	220	220	220							200
Ovca	16-25kg	340	340	370	340	380	370	370	370	370	370							340
Prasad	<=15kg	140	140	160	150	150	160	110	110	110	110							150
Prasad	80-100kg	130	120	120	120	140	100	100	100	100	100							120
Prasad	>120kg	200	200	170	200	200	200	200	200	200	200							200

www.stps.minpolj.gov.rs

Cene voća - zelene pjiace u Srbiji za period 05. - 11.09.2016. godine

Jedinica mere (din/kg)	CENTRALNA SRBIJA										IZ OZBINA				DOMRAJNE CENE						
	Beograd Kalenic Srebrna Cacak Kragujevac Kraljevo Loznica NIS Prot Smederevo Vranje Zajecar	Kikinda	Novi Sad	Parcvo	Sombor	S. Mitrovica	Zrenjanin	Srbija	Centralna Srbija	Vojvodina											
Banana (Banana)	160	150	130	120	130	150	140	150	150	140	160	120	160	100	140	150	150				
Breskva (Peach)	100	100	100	90	90	100	100	80	100	80	100	70	100	80	80	100	100	80			
Crveno-belo ostalo (Grape- white others)	250	250			250	200	200	150			150	150	230	200				250			
Crveno ostalo (Grape- black others)	150	100	80	100	100	120	120	80	70	100	100	150	100	120				100	100		
Jabuka-zelena (Apple- green)	120	120	70	100	100	100	120	100	70	100	100	100	100	120				100	100	100	
Jabuka-zelena (Apple- Golden Delicious)	80	60	70	50	70	80	40	70			60							70		70	
Jabuka-zelena (Apple- Granny Smith)	80	80			70	80	100				80							80		80	
Jabuka ostalo (Apple-other)	80	80			80	50	70				80							80		80	
Kacka (Pear)	80	100	80	100	100	100	80	100			100	100		80				100		100	
Kupina (Blackberry)	300	250			300	350	270	300	300	280	260	160	300	300	350			300	300	300	
Limon (Lemon)	100	80	100	80	80	100	60	100			120	80						100		100	
Melona (Melon)	800	800	600	650	800	600	600	600	600	600	700	600						800	800	800	
Nektarina (Nectarine)	150	160	70	130	150	200	180				200							160		160	
Oran (Mandarin)	70	50	40	35	50	45	70	80			40	50	80	40				50		50	
Pomorandža (Orange)	160	160	130	150	160	150	129				200							100		100	
Slyva (Plum)	70	50	40	25	40	35	40	100			40	50	30					50		40	40